

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ה כסלו תש"פ | דף היומי בבלי: גדה סא.

דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד סעיף ו'.

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק ב' רבי יוחנן' עד פרק ב' 'זוכה בה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער אהבת ה' פרק ה עד פרק ז

האם גם אצלכם בביהכ"נ נוהגים לזרוק מגבות על מי שמדליק את הנרות? | נס חנוכה מופלא
ברכבת הטרנס סיבירית | האם ילד צריך להדליק נרות חנוכה מדין חינוך? | 1788

הסיפור היומי

**חבריהם כבר נרדמו, אך הם עדיין מפלפלים,
מקשים ומתרצים. נלחמים נגד העייפות כאריות.
לפתע הבחינו בגוי רוסי ענק, כנראה איכר, לראשו
כובע צמר. מבטו נתקע בעיניהם המופתעות...**

סיפורו של נס חנוכה מופלא ברכבת הטרנס-סיבירית

עוצרת בתחנות הביניים, להורדת נוסעים, לטיפול ותחזוקה, וזה הזמן להכניס כוס מתחת למנוע הקטר ולהמתין שייזל לתוכה שמן מנוע... בחסדי השם מכאן יכולה לצמוח ישועה."

חצי שעה אח"כ נעצרה הרכבת למספר דקות. יוסף ואלחנן יצאו מן הקרון ופתחו במרוצה לעבר הקטר. הם זחלו בין מסילות הברזל והציבו את כוס המתכת מתחת למנוע החם. מה רבו חסדיך השם, טיפה קטנטנה, ועוד אחת, זילפו להן באיטיות מאחד מן הסדקים וצנחו לתוך כוס המתכת. "זה לא מספיק, אבא שבשמים רחם עלינו, רוצים לקיים מצות נר חנוכה, עוד קצת שמן בבקשה...". התחנונים נשאו פרי ועוד מספר טיפות שמן מכונות נשרו פנימה. הקטר השמיע יבבה. אותנו הבהובי סגירה, ובשניה האחרונה הם השתחלו פנימה. "יש סיכוי מצוין שעד הערב, אולי אפילו לפני השקיעה, נמלא סנטימטר אחד מגובה הכוס. זה בודאי יספיק להדלקה של חצי שעה ויותר... הכל תלוי במספר העצירות", נסכו השניים אופטימיות בחבריהם.

אברהם שלף מתיקו מגבת כותנה מיושנת וקרועה, שלף את חוטי השתי והחל לשזור פתילה. "ריבונו של עולם, אנחנו לא

העשן הזדוני התאבך באירופה הנרדפת. צמאון הדם העמלקי העיף את גרורותיו התזזיתיות לכל עבר. תלמידי ישיבת מיר המעטירה, ניצלו בניסי ניסים והגיעו לסין, שנחאי, שם העבירו את שנות המלחמה בלימוד תורה ובצקון לחש. סיפור ההצלה המופלא הזה כבר קנה לו פירסום רב, כאשר את סוד הקמתה של מסילת הברזל - בת אלפי הקילומטרים - ע"י הצאר הרוסי האכזר, מותירים אנו בידיו של יודע תעלומות, זורע צדקות, מצמיח ישועות. תלמידי הישיבה נסעו מזרחה, הם התמקמו להם בקרון האחרון ועסקו בלימוד התורה, ומפעם לפעם בשיחות מודאגות רוויות תקוה וסימני שאלה באשר לנעשה באירופה המדממת. "היום ערב חנוכה", הודיע אלחנן, "בעוד מספר שעות נדליק נר ראשון של חנוכה".

"ושמן מנלן?" שאל אברהם. "נכון, כל השמנים וכל הפתילות כשרים לנר חנוכה, פתילות נעשה מבגדינו, ואף אם לא נהדר בשמן זית זך... אבל גם שמן פשוט יותר איננו נבמצא...". השתיקה נמשכה לא יותר משלושים שניות. "דומני שיש לי רעיון מבריק..." חכך בראשו יוסף. "אחת לכמה שעות הרכבת

אלחנן ויוסף הצטנפו בפינת הקרון. "בוא יוסף, ונדליק את נר
'זאת חנוכה'", ביקש אלחנן.

"אתה צוחק?", תמה יוסף.

"חלילה. בוא ונדליק עכשיו מיד את התחליף לנר... מה
הפירוש? - מאי חנוכה? דתנו רבנן. בוא ונלמד עד אור הבוקר
הלכות חנוכה, נספר עת נצחונות המכבים, נפלפל בסוגיות הש"ס
העוסקות במעלין בקודש, ותורה זו תדלק ותאיר בגנזי הנצח, כמו
הנר השמיני. אם ארדם תעיר אותי מיד, אם תרדם, אעיר אותך",
סיכם אלחנן.

אמרו ועשו. חבריהם רדומים, אך השניים מפלפלים, מקשים
ומתרצים. העיניים נעצמות, העפעפיים נדבקים, הם נלחמים
בשינה כאריות, רצים כצבי בסימני שולחן ערוך, צוללים למצולות
חריפות של רבי עקיבא איגר ובעלי התוספות, עד יאיר השחר,
שכן נר חנוכה, בדיעבד זמנו כל הלילה.

לפתע על רקע קרני הירח הם הבחינו בגוי רוסי ענק, כנראה
איכר, לראשו כובע צמר. מבטו נתקע בעיניהם המופתעות. "תגידו
לי, אתם ערים ומדברים. אתם לא זקוקים אולי לנר?"

אלחנן ויוסף הנהנו. הגוי הכניס ידו לכיס ושלף מתוכו נר
שעווה עבה בגובה עשרה סנטימטר לפחות. "קחו". הנר עף
באוויר ונחת בידיהם. הם הביטו בשעון, נותרו עוד 35 דקות... הנר
הונח בהתרגשות על הדרגש. הם העירו את חבריהם ויוסף הדליק
את הנר בברכה והחל לשיר 'על הניסים ועל הנפלאות... בימים
ההם בזמן הזה'. מיד אחרי כן חיפשו את הגוי על מנת להודות לו
ולא מצאוהו.

לימים הפך יוסף לראש ישיבה חשובה בארצות הברית, וסיפור
זה נהג לספר לתלמידיו הרבים.

"נו, אתם בודאי חושבים שהאיכר הרוסי היה אליהו הנביא...
לא מיניה ולא מקצתיה. עשרות שנים שאני לומד ומרביץ תורה,
ולא זכינו לגילוי אליהו. נו, אז אתם שואלים מה בדיוק קרה כאן?
פשוט מאד. רצינו בכל מאודנו לעשות רצון בוראנו, והוא דואג
לכך, ומגיע - גוי או גמל או ציפור, או כל דבר אחר - כדי שהרצון
הטוב יתממש. ואפילו יש מאין. לאן נעלם הגוי? אינני יודע, אבל
לעתיד לבוא תשאלו את אליהו..."

(האמנתי ואדברה' עמוד 609 הובא בגיליון 'אור חזקיה')

גיבורים כמו המכבים, אנחנו לא בקו החזית מול האויב, אנחנו
בורחים על נפשנו כדי להאיר מתורתך לדור הבא. הבט בפתילה
הזעירה שביד, היא רוצה להבעיר להבה של אש. לכבודך..."
שעתיים מאוחר יותר שוב נעצרה הרכבת, והשניים רצו לעבר
הקטר, זחלו בזריזות, הניחו את הכוס מתחת למנוע, תקעו שתי
עיניים מייחלות ומצפות לישועה. "דומני שהזליפה כרגע יותר
משמעותית מן הקודמת", מלמל יוסף. "אתה צודק", אישר אלחנן,
אך זה עדיין לא מספיק".

"ששש... מי שאמר לגשם וירד, יאמר לשמן מנוע ויצנח",
היסה אותו יוסף. "יהודי חייב לאמץ לעצמו שתי עיניים ורודות,
ולרצות לעשות את רצון השם. הצליח - מה טוב ומה נעים. לא
הצליח? זה רצון השם".

לפתע צנחו מטה חמש או שש טיפות שמן ע-נ-ק-י-ו-ת.
"וואוו", התמוגגו השניים, "עוד נזילה כזו, ואנחנו מסודרים".
רישמו לפניכם נתון יבש: במשך שבעה ימים הצליחו הצדיקים
הללו לאגור בתחנות הביניים את טיפות שמן המנוע המטפטפות,
ולהדליק נר חנוכה בקרונום, ברוב עם הדרת מלך, כשפיהם אומר
שירה "מעוז צור ישועתי".

בבוקרו של היום השמיני של חנוכה, רכבת ההצלה גלשה
לערבות סביר. מינוס ארבעים מעלות מתחת לאפס. קור מקפיא.
הרוח שורקת בחלונות, אצבעות הידיים טמונות עמוק עמוק בכיס.
תחנה ראשונה. אלחנן ויוסף דוהרים לכיוון הקטר. הנוהל מוכר
וידוע. הם מניחים את הכוס מתחת למנוע. הקור הפך את השמן
קרוש וצמיגי, ולמרות מאמץ הנסיעה, סירב השמן להתחמם,
וסירבו הטיפות לנשור מטה מטה. זה חזר על עצמו גם בתחנה
השניה והשלישית. אין אפילו טיפת שמן אחת לרפואה בכוס.

השמש שקעה. מתחילים תפילת ערבית. יצאו הכוכבים
והתנוצצו להם כאומרים: 'גם אתם, צורבים יקרים, משולים
לכוכבים. ואם הנר לא יאיר, אתם תמשיכו ותאירו את החנוכיה
האמיתית של הדורות הבאים".

הם שכבו לישון עטופים במעיליהם, לא עצובים, אבל
מאוכזבים. הנר השמיני היה בהישג יד, כמו קודמיו. אך מה רוצה
השם? מה הוא מסתיר תחת כנפי העובדה המצערת שאין אפילו
טיפת שמן אחת לנר השמיני?

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם ילד צריך להדליק נרות חנוכה מדין 'חינוך'? האם מי שהדליק בצד ימין של הפתח יצא יד"ה?

מקבץ שאלות ותשובות בדיני חנוכה מתוך משנה ברורה עם ביאורים ומוספים מהדורת 'דרשו'

האם צריך להדליק את נרות החנוכה דווקא בחלל הפתח או בחלון?
המדליק נרות חנוכה בפתח הבית או החצר, באפשרותו להניחם בסמוך לפתח מבחוץ או בחלל הפתח. כשמדליק בסמוך לפתח, יניחם בצד שמאל, כדי שיהא מוקף במצוות משני צדדיו: מזווה בימין ונר חנוכה בשמאל; וכן כשמדליק בחלל הפתח, יניחם בחציו השמאלי, ויש אומרים שיצמידם למשקוף השמאלי. ובדיעבד, אם הניחם בצד ימין, יצא ידי חובה; ואם מדליק בפתח הפטור ממזווה, עליו להניחם לכתחילה בצד ימין, כיון שצד זה חשוב יותר. כמו כן, המדליק בסמוך לפתח מבחוץ, יניח את הנרות ב'טפח' (9.6-8 ס"מ, לשיטות השונות) הסמוך לפתח, כיון שאם ירחיקם לא יהא ניכר שבעל-הבית הוא המדליק. ובדיעבד, אם הרחיקם יותר מטפח - לדעת הגר"ש"ז אויערבך יצא ידי חובה, ולדעת הגר"ח קניבסקי אם ניכר שהנרות שייכים לפתח יצא ידי חובה; אך לדעת הגר"ש אלישיב עליו לשוב ולהדליק בטפח הסמוך לפתח, ללא ברכה.

וכשמדליק בחלון - דעת הגר"ש"ז אויערבך, הגר"ש אלישיב והגר"ח קניבסקי, שרשאי להניח את הנרות מבחוץ, בטפח הסמוך לחלון; אך לדעת הגר"נ קרליץ אין להניחם אלא בתוך הבית סמוך לחלון, או בחלל החלון.

[שו"ע תרעא, ז, ומשנ"ב לא-לו; ביאורים ומוספים 'דרשו', 54 ו'61]

נרות חנוכה: מי מדליק וכמה נרות מדליקים?

מצות נר חנוכה - נר אחד לאיש וכל בני ביתו, והמהדרין - נר לכל אחד, והמהדרין מן המהדרין - נר אחד ביום הראשון, ומוסיפים נר אחד בכל לילה; ונהגו כל ישראל כמהדרין מן המהדרין, אלא שלדעת המחבר - אף אם בני הבית רבים, אחד מדליק עבור כולם, ולדעת הרמ"א - כל אחד מבני הבית מדליק לעצמו.

ואף לדעת הרמ"א, האשה והבנות אינן מדליקות לעצמן; וכשהבעל והאשה אינם בביתם, דעת הגר"ש"ז אויערבך, הגר"ש אלישיב, הגר"נ קרליץ והגר"ח קניבסקי שהאשה תדליק לעצמה; אולם לדעת הגר"ש ואזנר והגרא"ל שטיינמן יוצאת האשה בהדלקת בעלה בכל מקום; וכן דעת הגר"ש"ז אויערבך והגרא"ל שטיינמן לענין משפחה השווה מחוץ לביתה, שכל בני הבית טפלים לאביהם ויוצאים ידי חובה בהדלקתו.

ולגבי קטן - לדעת הרמ"א יש לחנכו להדליק לעצמו, אך אין צורך לחנכו להוסיף נר בכל לילה, וידליק נר אחד בלבד, ויש מהראשונים שכתבו שאין צורך לחנכו כלל להדליק לעצמו, משום שמן הדין אין צורך אלא בנר אחד לאיש וביתו, ואין חובת חינוך להידור מצוה.

[שו"ע תרעא, ב, משנ"ב ח-י וביה"ל ד"ה בלילה; ביאורים ומוספים 'דרשו', 27]

הצטרפו לעשרות אלפי הנבחרים החדשים

**שיבחנו במבחן הראשון
על מסכת ברכות**

להרשמה ולהצטרפות חייגו:

02-560-9000

מתלבטים מה לקנות לילדים כ'דמי חנוכה'? - קודם תחשבו רגע: מדוע ילד שבא עם ממתקים לכיתה מוכן להקשיב שיעור שלם בשביל לקבל 'עדש'? למה הוא 'נלחם' על 'פעקאלע' ב'אופרוף' כשבבית הוא מקבל מיני מתיקה לרוב?...!

"השאלה היא לא מה נותנים, אלא איך נותנים! הילדים אינם 'בקבוקים' שיש למלא אותם, אלא 'נרות' שצריך להדליק אותם..." | הרב שלום קמינר

המקרים הללו?

הורים נכבדים! ילדים צריכים את הכבוד, ההערכה, החשיבות, הסיפוק, ההנאה. זה מה שנותן להם את הסיפוק, לא מחיר הבגד או הממתק - אלא ה'עסק' סביב זה. מדוע ילד שבא עם ממתקים לכיתה, ילמד שיעור שלם יפה בשביל 'עדש' מהרבי? מדוע כל כך אוהבים בבית שסבתא באה ונותנת 'צימוק'? מדוע הילד 'נלחם' בבית הכנסת לזכות ב'פעקאלע' ב'אופרוף', בעוד שבבית הוא מקבל עוגה ומיני מתיקה לרוב?

התשובה היא אחת: אין נפקא מינה מה נותנים, ההבדל הוא איך נותנים!!! הילדים אינם כ'בקבוקים' שיש למלא אותם, אלא כ'נרות' שצריך להדליק אותם. חשוב שנלמד ונפנים מסרים אלו, כי אם אנחנו לא נאמין בכך, כיצד הילד יאמין בזה?! בחינוך - המפתח להצלחה הוא שהמסרים יועברו מהלב, ברגש ובהבנה ולא בהוראות וציוויים.

(מאמרו של הרב שלום קמינר, יועץ חינוכי, פורסם ב'אספקלריא' וישלח תשע"ט)

לפני תקופה הזדמן לי להכנס לחנות משחקים וצעצועים, ונגלה לעיני דבר אשר לכאורה מעורר השתאות. בפנית החנות עומד לו סבא עם שני נכדיו. ושואל אותם - רוצים כזה משחק? כזה? כזה? ומראה באצבעו על משחקים יקרי ערך כאלו. ולבסוף קנה להם 'פליימוביל' בעלות של כל יחידה כ- 3.2 ש"ח. ומאידך, בפתח החנות ב'עמדת מחזיקי המפתחות' עומדת אמא ואומרת: "...למדת יפה השבוע, זה מגיע לך!! אני כל כך הנהיתי ממה שהרבי כתב... תוכל לבחור לך אחד משלושת ה...".

והנה, לפני מספר ימים שאלתי את אבא של מקרה א': נו, הילדים שלך כל היום עם הפליימוביל? "תאמין לי", הוא עונה לי, "הם כבר שכחו מזה!!". החלטתי להפנות את תשומת ליבי לילד של "מחזיק המפתחות" עם הפנס אשר גר בשכונתי. ובמפגש אקראי מספר הוא לשני חבריו כשהוא נוסע באופניים - כמשיח לפי תומו: "זה, אמא שלי קנתה לי על המבצע...", ומראה להם! מספר ומשתעשע עם זה!! ותמיהתי היתה, מדוע אכן ההבדל התהומי בתוצאות בין שני

לגומרה של תורה

"היה זה אחר אירוע לילי, הייתי כבר מוכן להיכנס למיטה. השעון הראה על 2:30 בלילה והרגשתי שאני צונח מעייפות. אך ברגע שלפני האחרון קלטתי: הכל עומד עכשיו על כף המאזניים!..."

סדרת שיחות עם אנשים מופלאים - נבחני 'דרשו'

המעוניינים לזכות להיות מלגיונו של מלך המובחרים בעם, חברי ונבחני 'קניין ש"ס' - את העיקר צריך להשקיע ביסוד, ללמוד ולהבין טוב את הלימוד, אחר כך להצליח לדעת ולזכור במבחנים החודשיים, אחר כך מגיע שלב מתקדם של שינון ומבחן על חומר של כארבע חודשי לימוד על 120 דפי גמרא, ולאחר מכן עוברים לשלב הגבוה והמיוחד של 'קניין ש"ס', בו זוכים להבחן בכל חצי שנה מחדש על כל החומר הלימוד מתחילת המחזור במסכת ברכות, עד לשלב המכריע והנכסף של המבחן הגדול על כל הש"ס כולו.

הרה"ח ר' אהרן כהן

האמת תאמר, כבר כמה פעמים עלתה ההתלבטות, אולי כדאי בתקופה זו להתמקד דווקא באלו הנבחנים בכל חודש על הלימוד החודשי, כשא"ה בהמשך, אחר ההתחלה המחודשת נחזור לשוחח עם נבחני 'קניין ש"ס', כדי שכך נגרום אפילו לאלו שלא נראה להם שהם יכולים להצליח ב'קניין ש"ס', להצטרף לכל הפחות למבחנים החודשיים.

מכל מקום לעת עתה המשכנו כבעבר. אם כי אכן ישנו הצורך להבליט את מה שחברי 'קניין ש"ס' חוזרים ומדגישים: אף אלו

ביום השלישי על הגמרא עצמה כדי להכניס את הלימוד לזיכרון, כשכמובן, לקראת המבחן אני עובר שוב לרענן את הלימוד. "אגב", הוא מצייין, "במבחן האחרון יצא שהיה מבחן על 35 דף כולל הדף של יום המבחן, כך שלא הספקתי ללמוד ארבע פעמים את הדף של יום המבחן. בליל שבת התיישבתי ללמוד ולחזור על הדף, כי הרי לא הספקתי לחזור על הדף ארבע פעמים. 'אבל המבחן כבר היה?!' - התעניין בני שיחיה. כמובן, הסברתי לו שאחר שנכנסים לעניין, הלימוד כבר נעשה לאינטרס אישי שאנו רוצים להצליח ללמוד ולזכור בלא קשר למבחן, שמהווה בעצם אמצעי למטרה..."

איך באמת מצליחים לעמוד באתגר להצליח בכל חודש?

"ברור", הוא נשמע נחרץ, "שאי אפשר להצליח בשיטת 'מצליח', כן או לא. אחרי שמחליטים להצטרף ללימוד הדף היומי בכלל ובפרט למסגרת המבחנים, חייבים לדעת - יתהפך העולם, את הדף חייבים ללמוד. אני אישית", הוא משתף, "בתחילת הדרך עדיין לא הייתי מורגל לתכנן הכל מראש. אני זוכר שפעם מצאתי את עצמי אחר אירוע לילי, מוכן כבר להיכנס למיטה, השעון כבר הראה על שתיים וחצי בלילה, הרגשתי שאני צונח מעייפות. אך ברגע שלפני האחרון קלטתי: הכל עומד על כף המאזניים!"

"התיישבתי מול הגמרא, החזקתי בכח את העיניים ולמדתי את כל הדף. מובן שלמחרת עברתי שוב על הדף, להבין באמת את הדף. אך העיקר שעל הקביעות לא ויתרתי. כיום", הוא מצייין באושר, "אחר שנים של לימוד ה'דף היומי' הדברים כבר מתוכננים מראש, כך שאני כבר לא נצרך ללמוד בשעה שתיים וחצי בלילה..." "אצלנו בקהילת ה'מתמידים'", הוא מפרט לדוגמה, "נוסעים בכל שנה בשבת 'לך לך' לשבת התאחדות במירון, כשכבר יוצאים מהערים ביום ששי בבוקר. אזי אני משלים כבר ביום חמישי את הלימוד לימי ששי ושבת. כמובן, שאם יש זמן ללימוד אז אני עובר ולומד שוב את הדף", הוא מדגיש כמובן מאליו.

איזו עוד מעלה תוכל לציין במבחני דרשו?

"ישנן הרבה מעלות, אך לדעתי מי שבאמת מעוניין לדעת, אני פשוט ממליץ לו לבוא ולבקר במוקדי המבחן הפזורים בכל הארץ. מדהים בכל פעם מחדש להיכנס ולראות את כל הסוגים והגוונים בציבור החרדי מאוחדים יחד בתורתנו הק', כשכולם השאיפה האחת, לזכות לדעת את תורתנו הק'. כמובן", הוא מציע, "עדיף לנסות מבחן אחד ולטעום את הטעם הערב והסיפוק של 'ללמוד ולדעת'. 'בנוסף', הוא מפטיר, "לצד המבחנים החודשיים על ה'דף היומי' מציעים בדרשו' תכנית מיוחדת שכשמה כן היא - 'קניין משניות', במסגרתה לומדים בתוכנית מפורטת ומוגדרת כעשרים משניות בחודש במסכתות שאין עליהם גמרא, כסדר זרעים וטהרות, ואף בכל חודש ישנו מבחן עליהם. כך", חותם הוא, "איי"ה בסיום הנוכחי אזכה לציין סיום הש"ס בשלימות עם כל המשניות".

אגב, אם מותר לשאול, מה התכניות להמשך?

"האמת", הוא עונה די ברצינות, "כבר תקופה ארוכה שאני

השבוע התגלגלה לידינו שיחה מפעימה ומרתקת ובלתי מתוכננת כלל, עם אחד מחשובי הנבחנים מדי חודש על חומר הלימוד החודשי, כך שבהחלט ראיתי בזה השגחה משמים לזכות ותועלת הציבור. קראו ותחי נפשכם.

"זה אתה מהשיחות עם נבחני 'קניין ש"ס'?" - נשאלתי על ידי איש שיחי ברגע שצינתי את שמי. "בכל שבוע אני מדפדף מיד לסוף ה'לקראת' כדי לקרוא את השיחות המיוחדות. זה פשוט מדרבן אותי", ציין ברגש עוד לפני שזכיתי להתוודע לסיפורו המדהים.

בהמשך כבר התוודעתי לשמו, ובעיקר קלטתי שלא סתם הוא נהנה מקריאת השיחות עם חברי 'קניין ש"ס'. בן שיחי, הרב שמעון בקר, מנהל תלמוד תורה 'צאן קדשים' בבית שמש ומנהל כולל 'עמלי תורה' בעיר - זוכה בעוד פחות מחודש לחגוג את סיום הש"ס כפול ארבעה + סיום מחזור שלם של השתתפות במבחן החודשי. אך בל נקדים את המאוחר.

איך הכל התחיל? אנו חוזרים להתחלה.

"היה זה בסוף המחזור הקודם, בו זכיתי לראשונה לסיים את כל הש"ס בסדר ה'דף היומי'. אז חשבתי לעצמי, מה, שוב ללמוד באותה צורה? אולי כדאי שאתקדם ואדע כראוי את הלימוד. כך נכנס לי בסייעתא דשמיא הרעיון להצטרף ל'דרשו' ולהבחן כל חודש על הלימוד.

"בתחילה", הוא חוזר כשבע שנים אחורה, "לא ידעתי להעריך נכונה את התועלת שבמבחן, אך במשך הזמן הפנמתי די מהר שאת הרווח מהמבחן פשוט חבל לפספס. יכולים שני אנשים להשקיע וללמוד", מפרט הוא בהתלהבות, "אך בהמשך נראה בבירור ההבדל הגדול. עצם הדבר שאתה הולך להיבחן גורם לך לעצור ולהתעקש, להבין כל קטע בגמרא ואף להתעמק בהבנת דברי רש"י, כך שכל הלימוד נעשה ברמה הרבה יותר מובנת וברורה".

איך עושים את זה?

"קודם כל, נראה לי שאין מישהו החושב באמת שיש קיצורי דרך", הוא מחייך כבעל ניסיון. "ברוך השם, אני לומד כל חודש את הלימוד לפחות ארבע פעמים. בכל יום אני לומד את הדף החדש עם חברותא, אחר אני חוזר ולומד שוב את הגמרא של אתמול עם פירוש רש"י בהבנה ברורה ובהירה, ואחר אני חוזר ועובר יותר מהר על הגמרא של שלשום, כשלקראת המבחן, ביום חמישי, ליל ששי ולפני המבחן, אני עובר שוב 'די מהר' על כל הלימוד החודשי וניגש למבחן לקצור את הפירות".

למה אתה לומד דווקא בסדר הזה? אנו מעוניינים לשמוע.

"ביום הראשון, בדרך כלל, כמעט לא מבינים טוב את הדף, רק רואים וקולטים את המושגים הפזורים בדף, אך למחרת כשאני חוזר אחר שכבר גם התקדמתי עם הדף החדש, אז אני מרגיש הודו להשם שאני מבין טוב את הדף. אחר כך אני חוזר

"שהיה זה מו"ר הבלתי נשכח רבי לייב מינצברג זצ"ל, שעודדני נמרצות להצטרף ל'דף היומי', באמרו: כפי שכדאי להגיע עשר דקות לפני התפילה להתכונן, כך שהתפילה נעשית בלהב לאחר שה'מנוע' כבר התחמם, כך גם לגבי הלימוד - תצטרף כבר במסכת האחרונה, כך שעד שיתחילו ברכות אתה כבר תהיה בעניינים. "לענינו", מסיים הוא בלהט, "בשבועות אלו, כל כמה ימים מתחילים פרק חדש במסכת נדה - האחרונה שבש"ס. הייתי מציע לכל אחד לא להתפתות ולחכות למסכת ברכות. תתחילו כבר עכשיו. ובעזרת השם יתברך במסכת ברכות כבר תהיו בעניינים, ונזכה כולנו ללמוד ולדעת את דברי תורתנו הקדושה".

לשליחת תגובות לכותב המאמר: a0533185209@gmail.com

מתלבט בעצמי האם להוסיף בלימוד תוס' או לחלופין להצטרף ל'קניין ש"ס'. כשמצד שני, ארשה לעצמי לציין עוד משהו טוב שהרווחתי בזכות הצטרפותי למבחנים: לאור ניסיוני האישי בתועלת הגדולה בלימוד במסגרת מבחנים מחייבת, זכיתי והקמנו כולל בקהילתנו בעיר בית שמש, בו לומדים עם תכנית מוגדרת במסגרת מבחנים מדרבנות, כשאף בכל שנה מתקיים מבחן כולל. למעשה, אני מקווה שהשם יאיר עיני בקרוב, איך ולהיכן להתקדם בתורה".

מה תוכל להעביר ולהעשיר מניסיוןך לתועלת רבבות הקוראים?
 "תחילת דרכי בלימוד ה'דף היומי' לא היתה בתחילת מחזור חדש, אלא דווקא להיפך. הצטרפתי ללימוד כשאחזו כמו עכשיו בלימוד מסכת נדה. אני נזכר עכשיו", הוא נרגש בספרו זאת,

אולי הסיפור שלך?

יגרום ליהודי להתחיל דף היומי!

שלח את סיפורך ל- Info@dirshu.co.il ותזכה שבזכותך עוד יהודים יתחילו ללמוד דף היומי

יהלומים מגדולי ישראל

"כאשר בדקו את ספר התורה, גילו שחסרה בו יריעה אחת" - המעשה שסיפר מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל בשיחת חיזוק לבני ישיבה בחנוכה, וכיצד הוא קשור להסבר של הב"ח על הסיבה העיקרית לגזירת יוון

וגם: מה התנאי ליזכות לסייעתא דשמיא מיוחדת בקיום מצוה?

מהבית. תיכף הבין הרב בשל מה נעשתה להם הצרה הזאת, ואמר שהרי בכל עניני החתונה לא היו כלל ייסורים ועיכובים, כי אם הענין הזה של אובדן ספר התורה, וע"כ נכנס לחדרו המיוחד והתוודה על חטא ביטול קריאת התורה, שלפי הבנתו בגינו נגרם צרת הספר תורה.

עודנו מתבודד בחדרו ומתוודה, והנה הגיעה הבשורה כי הספר תורה נמצא. כאשר פתחו אותו לבדוק אם חזר בשלמותו, ראו כי חסרה יריעה אחת... היריעה שבה הקריאה שלא קראו בזמן החתונה.

אמר ע"כ רבי חיים שבדוק הדבר שהעונש מכון מדה כנגד מדה, וכיון שהקלו ולא קראו בתורה, נענשו באותו ענין. ספור זה מובא ב'כתר ראש', ומרן ראש הישיבה הגאון הגדול

הרב ישראל ליוש שליט"א

לרגל שמחת נישואי הגאון ר' יצחק בנו של הגאון רבי חיים מוולאז'ין זצ"ל, נסעו בני המשפחה לעיירה בה נערכה החתונה. הם התכנסו לתפילת שחרית, אך לא היה במקום ספר תורה. רבי חיים רצה להתאמץ ללכת למקום שיש ספר תורה, כדי לקיים את תקנת 'קריאת התורה', אולם במקום נכח גם הרב מרדשקוביץ זצ"ל, והוא צידד להקל שלא לקרוא בתורה, וטען שאין בכך פסול אם לא מהדרים לקרוא בתורה בזמן החתונה. רבי חיים מוולאז'ין ביטל דעתו מפני דעת הרב מרדשקוביץ שהיה זקן ממנו, ובאותו יום לא קראו בתורה.

כאשר חזר רבי חיים לביתו, פתח את ארון הקודש, ולתדהמתו גילה כי הספר תורה אינו בארון, כנראה שנגנב בזמן שנעדרו

וזוהו שכתב הב"ח (סי' תע"ר), בחנוכה עיקר הגזירה היתה על שהתירשלו בעבודה, וע"כ היתה הגזירה לבטל מהם העבודה, שהרי נגזר עליהם לבטל התמיד, וטימאו את השמנים שלא יוכלו להדליק המנורה. וכשחזרו בתשובה ומסרו נפשם על העבודה, ועל הדלקת המנורה, הושיעם ה' ע"י כהנים עובדי העבודה בבית ה'.

'אם כן' - סיים מרן ראש הישיבה - 'אל לנו להתירשל חלילה בלימוד התורה, אלא אדרבה כמידת העמל והיגיעה, כך תהיה מדת הישועה וההצלחה'.

רבי אהרן יהודה ליב שטיינמן זצ"ל סיפר אותו בשיחת חיזוק לבני ישיבה בימי החנוכה, והסביר, שכל מצוה שאדם מתירשל בה, ואינו עושה מאמץ כדי לקיימה בהידור, יש לו בה נסיונות יותר גדולים, כי לא ימצא בה 'סייעתא דשמיא', וממילא יצו עיכובים וקשיים שונים, כפי שנכחנו לראות בסיפור ספר התורה של רבי חיים וואלוז'ינר זצ"ל. מנגד, כאשר יתאמץ האדם לקיים מצוה בכל נפשו ובכל מאודו, ירעיף עליו הקב"ה רוח טהרה מן השמים, וימציא לו 'סייעתא דשמיא' מיוחדת, כדי שיצליח לקיים את המצוה שכה התאמץ עליה.

חנוכה

האם גם אצלכם בבית הכנסת נוהגים לזרוק מגבות ומטפחות על מי שמדליק את נרות החנוכה?

מהו פשר המנהג והיכן הוא נהוג כיום? - מאת הרב ישראל יעקב פרבר והרב יהודה לייב שטיסל מח"ס 'המנהג'

לטובה ולסגולה

יש מקומות שנהגו לכבד כל יום איש אחר להדליק הנרות בבית המדרש, וזרקו עליו מגבות וכדומה בשעת הדלקתו, כסגולה לנצרכים לישועות ונחמות, וכך היה נוהג הרה"ק רבי איציקל מפשעווארסק זצ"ל שהיה מכבד אנשים שהוצרכו לישועות ורפואות שהם ידליקו הנרות בבית המדרש ("הליכות צדיק").

מנהגי צדיקי הדורות

ומצינו שכך נהגו הרבה גדולי ישראל, שבבית המדרש שלהם זרקו מגבות ומטפחות על המדליק בבית המדרש, ואף עודדו את הקהל שיזרקו, באמרו שהוא מנהג ישראל, וכך המנהג בצאנו וויז'ניץ, וכן היה נוהג ה'צמח צדק' מליובאוויטש זי"ע והרה"ק רבי צבי הירש מרודניק זי"ע.

התנגדות להמנהג

יש צדיקים שיצאו חוצץ נגד מנהג זה, וכמו שכותב הגה"ק בעל ה'לבושי מרדכי' ממאד זי"ע שעל ידי שזורקים על המדליק, נראה כאילו מפקפק על דברי הרמ"א המביא שמנהג ישראל להדליק נר חנוכה בבית המדרש.

הג"ר מיכאל בער ווייסמאנדל זצ"ל היה מדליק את הנרות בליל א' של חנוכה בבית המדרש, כדי לעקור את המנהג שלא יזרקו על השמש, וכיון שלא זרקו בליל א' לא זרקו גם בשאר הלילות.

המנהג בהרבה קהילות בישראל, שבעת שהשמש היה מדליק נרות חנוכה בבית המדרש היו הילדים זורקים עליו מגבות ומטפחות, והייתה רוח חכמים נוחה מזה, ורק הזהירו שלא יזרקו יותר מדי שלא יכבו את הנרות.

הטעמים למנהג

בטעם המנהג יש כמה הסברים: כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל הסביר, שנהגו כן כדי לרמז שאין רצוננו שהשמש ידליק את הנרות, אלא אנו רוצים לראות את הכהן גדול עומד בבית המקדש ומדליק את הנרות.

ויש שביארו הטעם, כיון שחששו לגודל קדושת נר חנוכה שהשטן יפריע מלקיים המצוה, על כן כדי להגן על המצוה זרקו מגבות כדי לתת לו חלק ולא יפריע את המצוה ("ימי חשמנים"). ויש שכתבו שלכאורה טעם מנהג זה הוא להודיע לקהל שאין יוצאים בנר חנוכה שמדליקים בבית המדרש ("אגורה באהלך"). היו מקומות שנהגו לזרוק על השמש מכל הבא ליד, ואף כדורי שלג. כך היה המנהג בבאבוב ובקאסאן, וכן נהגו בעיר אושפיצין. עם כל זה צריכים לדעת שהיו גם טעמים כמוסים, וכפי שכתוב בקונטרס "דברי תורה - טשערנאביל", שפעם אמר הרה"ק מצעשינוב זי"ע על איזה עיר שרצו לבטל מנהג זה - "מי יודע מה יהיה מהעיר הזו", ובאמת כך היה רח"ל, כיון שיש לכל מנהג טעמים מסוימים וטעמים כמוסים.

להארות והערות ניתן לפנות למכון 'המנהג'
במייל: hamenhog@gmail.com

לפתע נשמעה קריאה מהרחוב. שני אנשים לא מוכרים ביקשו גם הם להזמין אצלו פרגולה. הוא נתן להם ברצון את מספר הטלפון שלו. לא עלתה כלל על דעתו האפשרות שהם חוקרי מס-הכנסה...

כשמפנים את השטח מכל העוזרים והמסייעים, מגיע בעל הבית האמיתי ומסייע...

לאכול, לא לישון וכמעט שלא לתפקד... חבריו הקרובים, אשר שמעו על פרטי המקרה, נסו להתגייס לעזרתו. הראשון היה השכן שאצלו נעשתה העבודה. "מדוע צריך לפחד?...". אמר לו. "ביפו", המשיך כממתיק סוד, "ישנו אדם שמומחה בהוספת דפי קבלות לפנקסים... כדאי לך לשוחח אתו..."

חבר אחר נגש ואמר לו: "אל תהיה בלחץ, חכם שמעון המתפלל ביחד אתנו, עבד לפני כמה שנים במשרד הממשלתי ההוא... הוא מכיר היטב את כולם, ועם כמה לירות הכל יסתדר...". ואילו השלישי בא וסיפר לו שאחיו עובד איתם כיום, ותמורת תשלום סמלי בהחלט ביכולתו לדאוג לכך שהחקירה תעבור בשלום... כל הצעה כזו גרמה לו לתקווה מחודשת, והוא לא חסך בכסף ולא במאמץ כדי להוציאה לפועל.

והנה, לאחר שהפעיל את כל הקשרים האמורים, ישב אותו יהודי עם עצמו וחשב: 'ריבונו של עולם, מה בדיוק אתה רוצה ממני? הלא אתה מכיר את הפנקסים האמתיים שלי... אתה יודע שמעולם לא הרווחתי גרוש מבלי לעשר! אתה יודע שלאחרונה השאתי את בתי עם תלמיד חכם ושילמתי על כך במיטב כספי ודמי! במה חטאתי? מה עלי לתקן?!'...

ופתאום הבין: כאשר היתה לי בעיה למי פניתי? לחכם שמעון, לאיש מיפו, לעובד מתל אביב... ומה עם ריבון העולמים? האם הוא איננו נמצא בתמונה?!... הוא קם ממקומו ונגש לעבר מכשיר הטלפון. חייג את מספרו של העובד מיפו והודיע לו: נא להפסיק את העבודה על הפנקסים, הסתדרתי כבר... לאחר מכן התקשר לחכם שמעון ולעובד השלישי והודיע שאין צורך בשום פעילות, הוא הסתדר כבר בעצמו... או אז, כאשר ה"שטח" התפנה, הוא פנה לבורא העולם ואמר לו: "ריבונו של עולם, כעת אני אצלך...". יום החקירה הגיע. הוא מגיע למשרדים ונשלח הישר לחדר המנהל... 'אוי ואבוי!' מספיקה מחשבה מהירה לחדור למוחו, והרגלים התקשו לפסוע מרוב פחד... כשהתיישב, החל הלה לתחקר אותו על כך שלא היתה קיימת קבלה, על המחסור בפנקס הזמנות, ועל עוד פרטים ופרטי פרטים שלא דווח בהם כראוי על הכנסותיו. עם כל מלה שיצאה מפיו, חש שסיכוייו לצאת ללא עונש קטנים והולכים.

לפתע אומר לו הפקיד: "אינני יודע מדוע, אבל אינני מסוגל לעשות לך מאומה... כאילו מישהו רשם על מצחך 'אל תיגע

"ויהי מקץ שנתיים ימים" (בראשית מא, א)

חז"ל מבארים, שמאחר ויוסף סמך על שר המשקים ופנה לעזרתו, במקום לבטוח בה' לבדו, הוא נענש ושהותו בבית הכלא התארכה בשנתיים נוספות.

אנשים רבים הנקלעים לצרה כלשהי בימי חייהם, נוטים לפנות לכל מיני אמצעים אשר יוכלו לעזור להם, אולם הם שוכחים לפנות אל בורא העולם, שהוא לבדו מסובב את כל הסיבות, ויכול ברגע אחד להפוך את הכל לטובה.

הסיפור הבא, אשר הינו אמיתי לגמרי, ייטיב לבאר זאת: בראשון לציון מתגורר יהודי יקר העוסק לפרנסתו בבניית פרגולות וסוכות. יהודי זה נהג שלא לעבוד בימי ששי, אלא להקדישם ללמוד תורה ולסיוע בביתו. באחד הימים, לפני חג הסוכות, נגש אליו שכן המתגורר ברחוב לידו והפציר בו לבוא ולבנות עבורו סוכה.

"מצטער", השיב היהודי, "לא אוכל לעזור לך, עד חג הסוכות נותרה לי עבודה רבה". אולם השכן לא התכונן לוותר, שוב ושוב הפציר והתחנן, סיפר כי אין לו סוכה, ולבסוף ביקש שיבוא לביתו בערב שבת.

"רוצה אתה שאעבוד בערב שבת שובה?", השתומם היהודי. אולם משעלה הרעיון, שוב לא ירד מהר כל כך... ובסופו של דבר, מצא יהודי זה את עצמו עומד על גגו של בית השכן ביום ששי, כשהוא בונה עבורו פרגולה.

תוך כדי כך, נשמעה לפתע קריאה מן הרחוב. שני אנשים זרים עמדו שם, העבודה נשאה חן בעיניהם, והם החליטו להזמין עבודה לעצמם. ברצון רב נתן להם היהודי את מספר הטלפון שלו, והם סיכמו ביניהם כי מיד לאחר החג יבוא לבנות עבורם. מה שלא ידע אותו יהודי הוא, ששני זרים אלו היו חוקרים של רשויות החוק...

כעבור זמן מה מקבל מיודענו הזמנה לבוא עם פנקסי לביקורת. הוא הגיע בחשש כלשהו, ורק אז הבין כי החוקרים מחפשים משהו מסוים מאד... הם קבלו מידע על הפרגולה שבנה ביום ששי, וחיפשו את הקבלה עליה. מאחר שקבלה מעין זו לא היתה ברשותו, הם פקדו עליו לבוא בעוד עשרה ימים לבדיקה חוזרת ולהסכת מסקנות מתבקשות, קרי: קביעת התעריף שעליו לשלם כקנס על העלמת המס שבוצעה על ידו.

בעשרת הימים הבאים לא הצליח האיש לעשות מאומה, לא

אכן, כאשר ה"שטח" התפנה, דאג "בעל הבית העיקרי" שלא יאונה לו כל רע!

(גיליון ליקוטים וסיפורים נפלאים מקץ תשע"ה)

בו... אני כותב לך דו"ח ומכניס אותו לתיק האישי שלך, וכעת עליך להתפלל שאיש לא יפתח את התיק...". ובמלים אלו נפרד מעליהם לשלום.

השונות היומי

"ניתן להזמין אצלי שמן בזול, חובה לשלם בעת ההזמנה, השמן יחולק בעוד שבוע" - האם מותר?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

שמה יעלה המחיר עד שעת האספקה, והוא יקבל כפי המחיר שסוכם בתמורה לזה ששילם מראש והלוה למוכר את הכסף. וההיתר בזה הוא באופן שיש למוכר את המוצר בשעת התשלום, שאז נחשב שקנה בשעה ששילם. ומחדש החו"ד, שאם יש לו למשל בקבוק אחד, יכול לקבל הזמנות מהרבה אנשים בזה אחר זה, שכל אחד כשהוא מזמין יש ביד המוכר בקבוק, ומועיל להיתר "יש לו".

לכן העצה פשוטה, שלפני שמתחיל את ההזמנות ירכוש לכל הפחות בקבוק אחד, ויעיל לכל הבחורים - למי שמזמין בקבוק אחד, ואין להזמין יותר מבקבוק אחד בפעם אחת.

שאלה: ברוך פרסם בישיבה שלו שניתן להשיג אצלו בקבוק שמן להדלקת נרות חנוכה במחיר מוזל של 15 ש"ח בלבד במקום ב-17 ש"ח, מי שרוצה להזמין יכול להזמין עד יום רביעי בשבוע שלפני חנוכה. חובה לשלם במזומן בשעת ההזמנה, והשמן יחולק במוצ"ש יום לפני חנוכה. האם יש בזה איסור לשלם מראש ולקבל בהזולה, וכיצד יעשו זאת בדרך היתר?

תשובה: יש איסור לשלם על מוצר מראש ולקבלו לאחר זמן במחיר של שעת התשלום, כיון שאם לא ישלם מראש המחיר יהיה יקר יותר. ואף באופן שבשעת התשלום משלם מחיר מלא, ג"כ אסור,

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

קטן העתיד להפוך לגדול לפני סוף זמן קידוש לבנה - האם רשאי לקדשה בתחילת החודש?

לחנך קטן למצוה שבשעת קיומה אינו מצוי לצד אביו, אשר לדעת השולחן ערוך ראוי להחמיר בה. ומגיל שתים עשרה, לכל הדעות חובה לחנכו בה. וקטן שעתיד להפוך לגדול לפני סוף זמן קידוש לבנה (ראה שו"ע להלן, ג, ומשנ"ב יט) - אינו צריך להמתין עד שיגדל, ורשאי לקדש בתחילת החודש.

[משנ"ב תכו, א; ביאורים ומוספים דרשו, 2-4]

נשים פטורות ממצות קידוש לבנה, ככל מצות עשה ש'הזמן גרמא'. ואף שמנהג הנשים מימות עולם לקיים את המצוות שהזמן גרמן, וכגון סוכה ושופר; מצוה זו לא נהגו לקיים, מפני הבושה, כי פגם הלבנה, שהתמעטה מגודלה, נגרם על ידי האשה הראשונה בעולם, דהיינו בחטאה של חוה.

וקטן - יש אומרים שחובה לחנכו למצוה זו ככל המצוות; ולדעת המשנה ברורה הדבר תלוי במחלוקת הראשונים אם חובה

מי ש'ביטל' את חמצו והותירו ברשותו בפסח - האם החמץ מותר בהנאה לאחר הפסח?

בעיקר עבור העבריינים, אשר לא יבערו את החמץ בפועל כתקנת חז"ל ויותרוהו ברשותם בפסח. וטעם נוסף לכך שלא התירו את החמץ באופן שביטלוהו לפני הפסח - מפני שירדו חכמים לסוף דעתו של אדם, שאילו היה החמץ שהוא מבטל מותר לאחר הפסח, מלכתחילה לא יבטלוהו בלב שלם.

[שו"ע תמה, ה, ומשנ"ב כה; ביאורים ומוספים דרשו, 95]

חמץ שהיה בפסח ברשות ישראל, אסור לאחר הפסח בהנאה אף אם 'ביטלו' או הפקירו לפני הפסח. ולמרות שבאופן זה אינו עובר על 'בל יראה' ו'בל ימצא', חששו חכמינו ז"ל שאם נתירו באופן זה, יהיו כאלו שיערימו ויתירו את חמצם ברשותם, ולאחר הפסח יטענו שביטלוהו לפני הפסח כדי שנתירו להם. ולא תיקנו לבטל את החמץ בפני עדים, כיון שבתקנה כזו תהיה תועלת

מי ש'ביטל' את חמצו ובדק את ביתו כדין ומצא בו חמץ לאחר הפסח - האם החמץ מותר באכילה?

כדעה זו, יש מקום להקל בכך במקרה שבדק את ביתו כדין). ובמקרה שאיסור החמץ בהנאה כרוך בהפסד כספי גדול, ניתן להקל ולהנות ממנו. ברם, חמץ שאין חובה אלא לבטלו, ואין חובה לבערו אף מדרבנן - וכגון שנפלה עליו מפולת עפר בגובה שלשה טפחים - אם אכן ביטלו, הריהו לאחר הפסח אף באכילה.

[משנ"ב תמה, כה, ושעה"צ ע (בהרחבה); ביאורים ומוספים דרשו, 96]

מי ש'ביטל' את כל החמץ שברשותו, וגם בדק את ביתו כדין, או שנאנס ולא היה באפשרותו לבדוק את ביתו, ולאחר הפסח מצא בביתו חמץ - לדעת אחרונים רבים החמץ אסור בהנאה לאחר הפסח. ויש חולקים, ולדעתם יש להתירו לפחות בהנאה; (ויש שציידד להתירו בהנאה על פי דעת הראשונים הסוברים שכל חמץ שביטלוהו אסור רק באכילה אך מותר בהנאה, ואם כי אין הלכה

חמץ שהופקר מפני שלא היתה אפשרות למוכרו - מה דינו לאחר הפסח?

להקל ולמוכרו לגוי, ולהנות מהכסף שיתקבל תמורתו, למרות שבדרך כלל אסור להנות מהחמץ אף בדרך זו. אולם, אם החמץ רחוק ממקום הימצאו, וכגון שהחמץ בביתו והוא נמצא במדינה רחוקה - מאחר ובאופן זה אינו מחויב לבער את החמץ, וכל אשר מוטל עליו הוא 'לבטל' את החמץ כדין, החמץ מותר בהנאה לאחר הפסח.

[משנ"ב תמה, כה, ושעה"צ עב; ביאורים ומוספים דרשו, 98-99]

אדם הנמצא במקום שאין לו אפשרות למוכרו את חמצו לגוי, אך יש באפשרותו לבערו, ולא יבערו, אלא הפקירו שלא על דעת לחזור ולזכות בו, ולאחר הפסח נמלך בדעתו וזכה בו - לדעת אחרונים רבים החמץ מותר בהנאה, אך לדעת רוב האחרונים הוא אסור בהנאה. ובמקרה שאיסור החמץ בהנאה כרוך בהפסד כספי גדול, ניתן

* רשאי ישראל למכור לגוי לפני הפסח כמות גדולה של חמץ שהגוי אינו זקוק לה, בתוספת הבטחה כי לאחר הפסח יקנה ממנו בחזרה את החמץ המיותר בתוספת רווח.
* המוכר חמץ לגוי בתנאי שאם יעשה דבר מסוים יהיה החמץ מכור לו מאותה שעה שיקיים את התנאי - כל עוד לא התקיים התנאי, שייך החמץ לישראל, והריהו עובר ב'בל יראה' ו'בל ימצא', ולאחר הפסח אסור החמץ בהנאה.
* המוכר חמץ לגוי בתנאי שבכל עת שירצה יוכל הישראל לשלם עבור החמץ ולקחתו בחזרה, המכירה אינה חלה.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הלוח היומי

כ"ה בכסלו | בשנת ב' אלפים רנ"ו, 70 יום אחר פטירת יעקב אבינו ע"ה נשאוהו בניו ארצה כנען למערת המכפלה והיום נטמן בה

בשנת ב' אלפים רנ"ו, 70 יום אחר פטירת יעקב אבינו ע"ה נשאוהו בניו ארצה כנען למערת המכפלה והיום נטמן בה (לפי אחת השיטות).

בשנת ב' אלפים ת"נ, הסתיימה מלאכת המשכן והיה מונח מפורק ומקופל עד כ"ג באדר/א' ניסן... (פסיקתא רבתי פי' ו' סי' ה' .. ושמ"ר נ"ב בעל..)

בשנת ג' אלפים תרכ"א/ב, נעשתה חנוכת המזבח ע"י החשמונאים, לאחר שניצחו את היוונים ושיחררו את ירושלים ובית המקדש מידיהם (מג"ת פ"ט)

יארציט:

תקי"ט: רבי שלמה זלמן ב"ר ישכר בער זצ"ל, מוילנא, אבי הגר"א.

תקמ"ו: רבי עוזיאל ב"ר צבי הירש מייזליש זצ"ל, תלמיד המגיד ממעזריטש, אב"ד אוסטרובצא-פולין, בעל תפארת עוזיאל, מנורה הטהורה, עץ הדעת טוב ועוד.

תק"ס: רבי יעקב ישראל הלוי זצ"ל, המגיד מקרעמניץ ובעל שבט מישראל, אגודת אזור ושפת אמת.

תרל"ב: רבי יעקב יוקב ב"ר אהרון עטלינגר זצ"ל, אב"ד אלטונה ועוד ובעל ערוך לנר, שו"ת בני ציון, מנחת עני ועוד.

תרצ"ב: רבי חיים מאנטניא ב"ר ברוך הגר זצ"ל, האדמו"ר מויז'ניץ, בעל טל חיים ונימוקי חיים.

תשט"ו: רבי חיים משה יהודה לייב ב"ר אליהו שניידר זצ"ל, ר"י תורת אמת בלונדון ותלמיד הח"ח.

תשנ"ב: רבי אברהם מרדכי ניסים ב"ר עזרא הררי רפול זצ"ל, בעל אמרי אברהם.

תשנ"ט: רבי יוחנן ב"ר דוד מרדכי טברסקי זצ"ל, האדמו"ר מטולנא.

תשע"ב: רבי יחיאל מיכל ב"ר חיים פרץ לבל זצ"ל, מאנטוורפן, אב"ד נאסויד.

כיצד ינהג אדם שנאלץ לספר לשון הרע משום חשש פיקוח נפש?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

שיש לצמצם ולומר רק כפי ההכרח, ואם אפשר לומר ברמז, ירמוז. שהרי יהונתן היה צריך להודיע לדוד ששאל אורב לו להורגו, משום פיקוח נפש, ואע"פ כן מסר לו את הדברים על ידי סימן החיצים (שמואל א, כ כא-כב), כי במקום שאפשר להודיע ברמז ראוי לרמוז, וכפי שכתב המהר"י קרא (שם) שלא אמר לו בפה אלא עפ"י סימן, משום 'הולך רכיל מגלה סוד'.

ומוסיף ה'חפץ חיים', כי על אחת כמה וכמה כאשר מדובר רק בדברי חירופין וגידופין שיבואו עליו אם לא יספר - בוודאי אין לו לחוש לזה כלל, ואדרבה, על ידי זה יהיה נחשב לעתיד מאוהבי ה' יתברך ופניו יאירו כאור השמש, כמו שאמרו חז"ל על הנעלבים ואינם עולבים וכו'.

אתמול למדנו כי אפילו מפצירים בו אביו או רבו שיספר להם מה שדיבר פלוני על אודותיהם, אסור לו לספר. בסעיפים הנלמדים היום (כלל א' מהלכות רכילות סעיפים ו-ז) ממשיך ה'חפץ חיים' וכותב כי אפילו אם סירובו לספר יגרום לו הפסד ממון ופרנסה, אסור לו לספר, ככל שאר לאוין שאדם מחויב לתת את כל אשר לו ולא לעבור עליהם. ובהגה"ה מציין ה'חפץ חיים', כי פשוט הדבר שגם אם מחמת סירובו לספר לא יהיה לו כיצד לפרנס את בני ביתו, אין זה נחשב כסכנת נפשות שמחמתה יהיה מותר לו לעבור על לאו דאורייתא.

בביאורים ומוספים מביאים, כי גם כשאדם נאלץ לספר לשון הרע משום חשש פיקוח נפש, כתב הגר"מ שטרנבוך בשם הגר"א

המשגיח דליקווד, הגה"צ רבי נתן וואכטפויגל, אמר: כל מועד יש לו תפקיד, בפסח - זמן חרותנו, בשבועות - זמן מתן תורתנו, ובחנוכה - כתוב במפורש, "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל" - רק להודות ולהלל!! (לקט רשימות - חנוכה עמ' קי)

נשתדל להתבונן ברוב טובותיו של ה' עמנו (משפחה, מזון, בריאות וכו') ולהודות לו על כל חסדיו אתנו